

Година XVI

Брой 373

декември 2016 –
януари 2017 г.

morski_vestnik@abv.bg
www.morskivestnik.com

Изданието се
разпространява безплатно

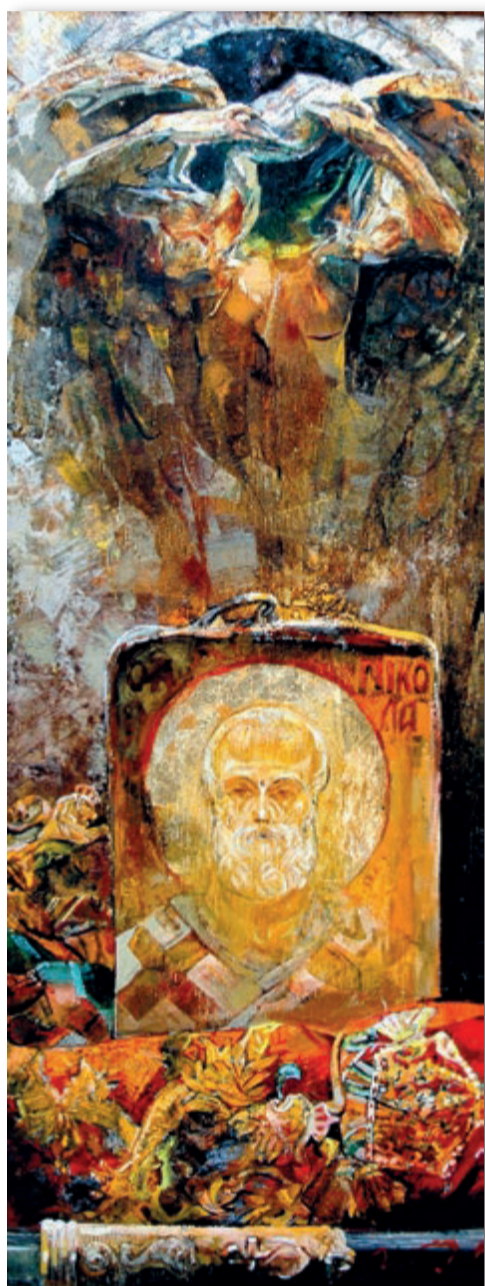
МОРСКИ ВЕСТНИК

издателска къща
МОРСКИ СВЯТ

ЗА МОРСКА ПОЛИТИКА, БИЗНЕС И КУЛТУРА

Щастливо плаване през 2017-та година!

Васил ПЕТРОВ,
„Моряшка икона – 2016“

**Последното проучване за
търсенето и предлагането
на моряци и броя им
в световен мащаб**

Стр. 2

**Въпреки конкуренцията,
"Пристанище Варна" ЕАД
стои стабилно
на пазара**

Стр. 7

Морето е като човека ...

Стр. 16

**Визитна картичка на
Технически университет –
Варна**

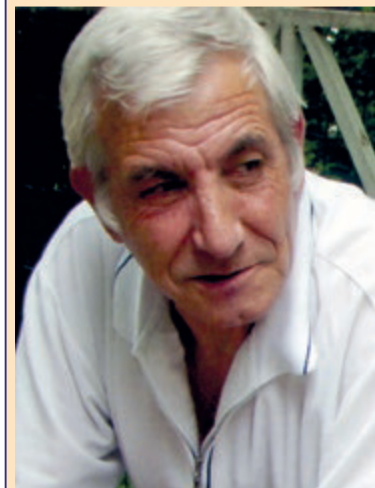
Стр. 3

**Параходство
„Български
морски флот“
АД изпраща
успешна
2016-та
година,
през
2017-та
посреща
достойно
125-годишен
юбилей на
компанията**

Стр. 9

*Благодаря ти, Море,
за искриците сини в
очите ми!
Благодаря ти, Море,
за соления зов на кръвта ...
Нося в себе си своите
мили промилени
и в косите си прах от
разбита вълна.*

*Благодаря ти, Море,
За голямата дружба
на хората!
Благодаря, Екипаж,
за сърдечните
нужни ръце!
Вече тръгвам на път,
но остава на кораба
моего винаги
морско сърце.*

Чони ЧОНЕВ

**Разказът на
Валентин
Димитров
„Четвъртият
адмирал“,
посветен на
капитан I ранг
Чони Чонев
(1948 – 2011 г.)**

Стр. 15

Иван Георгиев – ЗЪБАТА, „Бизерта“

**Визитна картичка
на ВВМУ
„Н. Й. Вапцаров“ –
Варна**

Стр. 8

**Кръстословица
„Български морски
търговски кораби
(1894 – 2016 г.)“**

Стр. 5, 12, 13

Последното проучване за търсенето и предлагането на моряци и броя им в световен мащаб

К.д.п. Андриян ЕВТИМОВ

През последните 7-8 години морската индустрия е изправена пред сериозни трудности, намалени обеми на превози в различните сегменти, фалити и реструктуриране. Независимо

Брой на моряците в периода 2005 - 2015

Длъжност	2005 г.	2010 г.	2015 г.
Офицери	466 000	624 000	774 000
Моряци изпълнителски състав	721 000	747 000	873 500
Общо	1 187 000	1 371 000	1 647 500

Таблица 2

от всичко това въпросите, свързани с работната сила на море, винаги стоят актуални и то не само в настоящия момент, но и в бъдещето.

През месец май 2016 г. в щаб квартирата на Международната морска организация (ИМО) бе представен докладът от последното проучване за търсенето и предлагането на моряци и броя им в световен мащаб: „The Manpower Report: The global supply and demand

for seafarers in 2015”. Докладът е съвместна работа на BIMCO и Международната камара по корабоплаване (International Chamber of Shipping - ICS). Проучването се прави на всеки пет години и започвайки от 1990 г., това е шестото поред.

Съгласно проучването от 2015 г., световният флот наброява 68 723 кораба. Най-големият дял се пада на товарните кораби – 31 % (контейнеровози, кораби за генерални товари, автомобилотовози и т.н.), следвани

от корабите за насипни товари – 16 %, и корабите, обслужващи дейностите в континенталния шелф – 10 %. Таблица 1 дава информация за първите 15 флага по брой на регистрирани кораби.

През 2016 г. световният флот има нужда от 1 545 000 моряци - 790 500 офицери и 754 000 моряци изпълнителски състав. И в същото време предлагането е 774 000 офицери и 873 500 моряци изпълнителски състав. Става ясно, че

Правоспособност	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Капитан далечно плаване на кораб над 3000 БТ	1974	2085	2028	2521
Капитан далечно плаване на кораб от 500 до 3000 БТ	63	80	106	98
Старши пом.капитан на кораб над 3000 БТ	1126	1261	1385	1228
Старши пом.капитан на кораб от 500 до 3000 БТ	27	27	27	26
Вахтен пом.капитан на кораб над 500 БТ	1639	1793	1942	1863
Палубен боцман	480	484	488	531
Рулеви	2601	2659	2776	2596
Главен механик на кораб с КСУ над 3000 kW	1427	1488	1563	2069
Главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW	144	147	163	183
Втори механик на кораб с КСУ над 3000 kW	844	993	1137	1076
Втори механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW	106	107	107	116
Вахтен механик на кораб с КСУ над 3000 kW	1312	1411	1509	1508
Електромеханик	767	663	583	600
Машинен боцман	7	7	7	8
Моторист	1344	1388	1436	1623
Електротехник	471	487	518	277
Корабен оператор обща категория за GMDSS		4288	4443	6040

Таблица 5

Флаговете с регистрирани най-големи флотилии, 2016 г.

Флаг	Брой на кораби	% от световния флот като брой кораби	DW в хиляди т.	% DW от световния флот	Среден DW на кораб	
1	Панама	8 153	8.97%	334 368	18.51%	42 769
2	Либерия	3 185	3.50%	206 351	11.42%	64 870
3	Маршалски острови	2 942	3.24%	200 069	11.07%	68 074
4	Хонг Конг	2 515	2.77%	161 787	8.96%	65 554
5	Сингапур	3 605	3.97%	127 193	7.04%	37 029
6	Малта	2 101	2.31%	94 992	5.26%	45 868
7	Бахама	1 450	1.59%	79 541	4.40%	55 545
8	Китай	4 052	4.46%	75 850	4.20%	19 846
9	Гърция	1 386	1.52%	73 568	4.07%	63 640
10	Кипър	1 053	1.16%	33 313	1.84%	32 406
11	Япония	5 320	5.85%	31 869	1.76%	7 435
12	Остров Ман	389	0.43%	22 539	1.25%	57 941
13	Норвегия	1 561	1.72%	20 697	1.15%	15 308
14	Индонезия	7 843	8.63%	18 117	1.00%	3 859
15	Дания	671	0.74%	17 185	0.95%	27 540

Таблица 1

през 2016 г. в световен мащаб не достигат 16 500 офицери и в същото време има свръх предлагане на моряци изпълнителски състав от 119 000. В сравнение с проучването от 2010 г. търсенето на офицерски състав се е увеличило с 24 %, а на моряци изпълнителски състав - само с 1 %. Таблица 2 показва данните за броя на моряците от последните три проучвания.

Прогноза за баланса между търсенето и предлагането на морски офицери

	2015 г.	2020 г.	2025 г.
Предлагане	774 000	789 500	805 000
Търсене	790 500	881 500	952 500
Недостиг	-16 500	-92 000	-147 500
Недостиг в %	2.1 %	11.7 %	18.3 %

Таблица 4

За първи път в историята позициите за офицери в световния флот са повече от мо-

ряци изпълнителски състав, а именно 51 % позиции за офицери и 49 % позиции за моряци изпълнителски състав. Това съотношение през 2005 г. бе 45 % на 55 % в полза на моряците изпълнителски състав. Увеличаването на позициите за офицери е резултат от навлизането на новите технологии и оборудването на борда на корабите, водещо до нуждата

от повече квалифициран персонал от една страна и намаляване на ръчния труд от друга.

В таблица 3 са показани данни за страните, осигуряващи най-големия брой моряци за световния флот. Прогнозите за бъдещото развитие на пазара на труда на море основно са свързани с търсенето и предлагането на офицери за световния флот. В таблица 4 са показани данни за очаквания баланс на

фактори към 2015 г., които могат да повлияят на баланса търсене/предлагане. Но през 2016 г. се случват достатъчно сериозни събития, които може би тепърва ще оказват влияние – фалитът на Hanjin, купуването на Hamburg Sud от MERSK, създаването на алианси в опит да се вдигнат навлата за превозите, продължаващото влошаване на off-shore бизнеса и извеждането на кораби от експлоатация, смяната на собствеността на V.Ships.

Държавите осигуряващи най-много моряци за световния флот

Място	По общ брой	За офицери	За моряци изпълнителски състав
1	Китай	Китай	Филипини
2	Филипини	Филипини	Китай
3	Индонезия	Индия	Индонезия
4	Русия	Индонезия	Русия
5	Украйна	Русия	Украйна

Таблица 3

Няколко думи за българския пазар на моряци и техния брой. В таблица 5 са представени данни, получени от Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА). Данните представляват броя на подновените свидетелства за правоспособност за съответната година. Данните не могат да бъдат надеждни от гледна точка на това да се определи броя на активно плаващите моряци. Такива данни могат да бъдат събрани от бизнеса, но за съжаление повечето от субектите на пазара отказват да предоставят данни за българските моряци. Поради тази причина няма възможност към данните от ИАМА да бъдат насложени и данните от реалния бизнес, за да се получат надеждни данни, които могат да послужат за вземане на важни и стратегически решения като пренасочване на работна сила към по-ефективни сектори, планиране на бъдещия брой на студентите от морските специалности, дори и за рекламни цели на страната ни като държава, осигуряваща макар и малко на брой моряци, но с качество над средното ниво. Нашите морски университети имат капацитет да увеличат броя на студентите си и ако бизнесът има реална информация какви ще са нуждите в следващите години и тази информация бъде предоставена, то данните в следваща ревизия на таблица 5 могат да се променят значително в посока нагоре.

Капитан далечно плаване
Андриян ЕВТИМОВ,
посланик на Международната морска организация (ИМО)

Технически университет - Варна Обслужваме потребностите на обществото от обучение и развитие в условията на глобални технологични и културни промени

Техническият университет - Варна е държавна образователна институция, поела предизвикателството и отговорността да обслужва потребностите на обществото от обучение и развитие в условията на глобални технологични и културни промени.

Катедра „Корабоводене, управление на транспорта и опазване чистотата на водните пътища“

от факултет „Корабостроителен“ е създадена през 1992 г. В нея се обучават студенти по специалностите „Корабоводене“ и „Експлоатация на флота и пристанищата“ (ЕФП) съгласно изискванията на „Закон за Висшето образование“. Двете специалности са акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация. Обучението на капитани на кораби отговаря и на изискванията на Международната морска организация (ИМО). Това дава основание на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА) да издава сертификати за морска правоспособност на дипломираните се студенти.

Обучението в катедрата се извършва по учебни планове и програми съгласно изискванията на ИМО, конвенция STCW и Наредба № 6 на ИАМА в две образователни степени – „бакалавър“ и „магистър“. Целият процес на обучение се наблюдава от ИАМА. Това обуславя правото на випускниците, завършили специалност „Корабоводене“ в ТУ-Варна да работят като капитани на кораби по целия свят. Кате-

дра разполага със съвременни и добре обзаведени кабинети, лаборатории, тренажори и Морски квалификационен център, където се провеждат курсове за следдипломна квалификация. Тренажорите позволяват да се симулира управление на кораба и в сложни метеорологични условия, различни изисквания за маневриране в Пристанище Варна и Варненското езеро, плаване в теснини и канали, а симулаторът на търговските операции в трамповото корабоплаване подпомага обучението на специалност ЕФП.

ващи капитани, което обуславя качеството на преподаване и усвояване на учебния материал. Випускниците, завършили специалност „Корабоводене“, работят като: капитани на кораби; персонал на нефтени платформи; брокери във фирми за корабно агентиране; инспектори в Морска администрация; капитани в портови флот; в агенцията за контрол на корабоплаването; пилоти в пристанищата във Варна и Бургас. Завършилите специалност ЕФП се реализират като ръководен персонал в пристанищните градове на България, фирмите са спедиция и логистика.

Специалност „Корабостроене и морска техника“ (КМТ)

Специалност „Корабостроене и морска техника“ е разкрита с откриването на Технически университет Варна през 1962 г., тогава Висш машинно-електротехнически институт. Тогавашната катедра „Корабостроене“ е една от основните при отделянето на самостоятелен Корабостроителен факултет през 1974 г. За повече от пет десетилетия в специалността са обучени около 2000 корабни-инженери от държави от Европа, Азия, Африка и Америка.

Тази специалност е единствената в България, в която се подготвят специалисти, свързани със строителството на кораби. Членството в ЕС и интеграцията с Университета в Рощок и Висшето училище в Бремен (Германия) и Технически университет Лисабон (Португалия) дават възможности за провеждане на стажове и разработване на

пазара на труда.

В специалността се поддържат много добри контакти с Българската национална асоциация по корабостроене и кораборемонт (БНАКК). За работещите в корабостроителната индустрия, желаещи да повишат своята квалификация и получат ОКС „Бакалавър“, е предвидена възможност за провеждане на учебните занятия в по-късните следобедни часове, което позволява посещаването им след приключване на работния ден в предприятието. Предлага се също заплащане на семействени такси, както и отпускане на стипендии.

Специалност „Корабни машини и механизми“

Специалност „Корабни машини и механизми“ (КММ) е разкрита през 1963 г., първата година на прием на студенти във Висшия машинно-електротехнически институт - Варна, сега Технически университет - Варна и до момента са се дипломирали над 2000 инженери. Специалност КММ е регулирана специалност в съответствие с единните държавни изисквания в професионално направление „Транспорт, корабоплаване и авиация“. Обучението по специалност „Корабни машини и механизми“ се извършва по учебни планове, утвърдени от ИАМА и отговарящи на националните изисквания относно квалификацията на морските лица.

Студентите, завършили специалност КММ, получават диплома за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ с професионална квалификация „Инженер по корабни машини и механизми“. Обучението в тази специалност е в редовна и задочна форма. В този срок е включена учебна плавателна или производствена практика. Обучението завършва с държавни изпити по специалност „Корабни машини и механизми“, съгласно конвенция STCW, и държавен изпит по английски език.

Завършилите образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по КММ могат да продължат обучението си като магистри за получаване на професионална квалификация „Инженер по корабни машини и механизми“, квалификационната степен „магистър-инженер“.

На разположение на студентите е съвременен тренажорен комплекс за обучение на корабни механици изграден в съответствие с изискванията на ИАМА и на STCW. Тренажорният комплекс за корабни механици е оборудван за 7 работни места – 6 за обучаваните студенти и 1 инструкторско място, съгласно стандарта на ИАМА.

Утвърдената кредитна система позволява международен студентски обмен с трансфер на кредити при обучение в други технически университети в страните на Европейския съюз по програма „Еразъм“ или други международни програми.

Завършилите специалност КММ инженери успешно се реализират у нас и в чужбина в областта на корабоплаването, корабостроенето, кораборемонта, корабни класификационни и проектантски компании, предприятия от топло- и ядрената енергетика, енергоремонта, машиностроенето и др.

Специалност „Електрообзавеждане на кораба“

Катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ (ЕСЕО) в която се обучават студентите от специалност „Електрообзавеждане на кораба“ е създадена през 1971 г., едновременно с разкриването на едноименна специалност (ЕСЕО) с два профила:

- „Електроснабдяване на про-

мишлените предприятия“;

- „Електрообзавеждане на водния транспорт“.

Преименува се на специалност „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ с избираеми дисциплини по два профила „Електроснабдяване и електрообзавеждане на кораба“ и „Електроснабдяване и електрообзавеждане на промишлеността“ в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“. През 2011 г. е разкрита специалност „Електрообзавеждане на кораба“, като приемник на профил „Електроснабдяване и електрообзавеждане на кораба“. За близо пет десетилетия са обучени около 1500 електроинженери, работещи като електромеханици или електротехници на корабите от световния морски и речен флот, електромеханици на плаващи обекти за усвояване ресурсите на океана, като корабни електроспециалисти в корабостроителните и кораборемонтни фирми и пристанища, проектанти и др.

Обучението в регулираната специалност „Електрообзавеждане на кораба“ се извършва по учебни планове съгласувани с ИАМА, съответстващи на Наредба № 6 от 05.04.2012 г. (изм. доп. 2015) и стандарт IMO 7.08 Electro-technical Officer. Учебните планове включват фундаментални дисциплини, специализирани дисциплини, учебни практики, плавателни стажове и разширено англо-езиково обучение. Съществуващите двустранни договори по програма ERASMUS дават възможност за обучение и специализация в други европейски университети, а също и осигуряването на плавателен стаж в чуждестранни компании.

Обучението е в две степени – „бакалавър“ и „магистър“ и в две форми – редовна и задочна. За усвояване на нужните знания и умения се използват съвременни лекционни зали, лаборатории, симулатори и спортни съоръжения, отговарящи на изискванията на ИМО. Част от практическите занятия се извършват в Морски квалификационен център към ТУ-Варна.

Дипломираните електроинженери намират реализация в български и чуждестранни компании, опериращи кораби и плавателни средства.

дипломната работа в чужбина по програма ЕРАЗЪМ+, с престой в съответната страна от 4 до 6 месеца. Дипломираните корабни инженери, са търсени и намират работа не само у нас, но и навсякъде по света, където има проектиране, строителство и ремонт на кораби и плаващи съоръжения. Обучението е в две форми: Бакалавър – 4 години и Магистър – 3 семестъра в рамките на една календарна година. Годишно се приемат 30 студенти за редовно обучение.

Уникално за ТУ-Варна е създаденият Съвет на специалност КМТ, в който участват ръководителите на 28 предприятия от бранша. Целта на съвета е да осигурява връзката с

дипломната работа в чужбина по програма ЕРАЗЪМ+, с престой в съответната страна от 4 до 6 месеца. Дипломираните корабни инженери, са търсени и намират работа не само у нас, но и навсякъде по света, където има проектиране, строителство и ремонт на кораби и плаващи съоръжения. Обучението е в две форми: Бакалавър – 4 години и Магистър – 3 семестъра в рамките на една календарна година. Годишно се приемат 30 студенти за редовно обучение.

Уникално за ТУ-Варна е създаденият Съвет на специалност КМТ, в който участват ръководителите на 28 предприятия от бранша. Целта на съвета е да осигурява връзката с

